

Η οικονομική σημαντικότητα της ΑΤΑ

Η κατάργηση της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ) των συλλογικών και κρατικών συμβάσεων τέθηκε ήδη στην κυπριακή κυβέρνηση το 2009 από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), ως μεταρρύθμιση προτεραιότητας για τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της χώρας. Η ΑΤΑ στην Κύπρο βασίζεται στην προσαύξηση των μισθών κάθε εξάμνο βάσει του δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως αυτός υπολογίζεται από τη στατιστική υπηρεσία του κράτους.

Του
δρα Παναγιώτη Θεοδοσίου*

Η ΑΤΑ εφαρμόζεται στην Κύπρο από το 1944 και σύμφωνα με σχετική έκθεση της ΕΕ “θεωρείται από το κυπριακό συνδικαλιστικό κίνημα ως ένα από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα για τη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων”. Αν και κατά καιρούς η ΑΤΑ ίσχυε σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη, πλέον έχει καταργηθεί σε όλα εκτός από το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα και την Κύπρο.

Λαμβάνοντας υπόψη τη διάρθρωση της κυπριακής οικονομίας, η ΑΤΑ έχει περισσότερες θετικές παρά αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις. Ειδικότερα, και πριν την όποια απόφαση περιληφθεί, θα πρέπει να αντιληφθούν οι ασκούντες την οικονομική πολιτική ότι η κατανάλωση (ιδιωτική και δημόσια) ισοδυναμεί με το 89% του επίσιμου ΑΕΠ της Κύπρου. Μια απρόσμενη λοιπόν αρνητική διαταραχή στην εσωτερική κατανάλωση θα είχε αναμφίβολα έντονες ομόρροπες

επιπτώσεις και στους ρυθμούς ανάπτυξης της χώρας. Επιπρόσθετα και σε σχέση με όσους υποστηρίζουν ότι η ΑΤΑ έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία πληθωριστικών πιέσεων, θα πρέπει να τονιστεί ότι κάτι τέτοιο δεν είναι απολύτως αληθές, καθώς η επίδραση της ΑΤΑ στην αύξηση των τιμών είναι περιορισμένη από τη στιγμή που το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων που καταναλώνονται στην Κύπρο εισάγονται από άλλες χώρες.

Επιπλέον, στην Κύπρο, και σε αντίθεση με άλλες χώρες, τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων κατά το πλείστον είναι μεταβαλλόμενα, συνεπώς η ΑΤΑ βοηθάει στο να είναι κοινές οι συμπεριφορές μεταξύ των μισθών και των επιτοκίων. Σε τούτη την περίπτωση η ΑΤΑ λειτουργεί ως ασπίδα προστασίας κυρίως για τα νοικοκυριά προκειμένου να παραμείνουν συνεπή ως προς τις δανειακές τους υποχρεώσεις και δευτερευόντως ως προς το τραπεζικό σύστημα, καθώς περιορίζονται οι επιπτώσεις που θα αντιμετώπιζε αυτό σε περιπτώσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Εν κατακλείδι, εκόντες άκοντες θα πρέπει να αντιληφθούν τη χρησιμότητα της ΑΤΑ ως εργαλείου άσκησης οικονομικής πολιτικής στην κυπριακή οικονομία. Μια συνετή οικονομική πολιτική θα υπαγόρευε την υιοθέτηση εκείνων των εργαλείων τα οποία θα μείωναν τους κινδύνους έκθεσης της οικονομίας σε απρόσμενες αρνητικές καταναλωτικές και τραπεζικές διαταραχές.

* Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, κοσμήτορας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)